

RADA SYNODALNA KOŚCIOŁA POLSKOKATOLICKIEGO W RP

00-544 Warszawa, ul. Wilcza 31 lok. 16C
tel/fax 0-22-621-52-05 tel. 0-22-622-12-05

Warszawa, dnia 25.VI.2009 r.

Jego Ekszelencja
Robert M. Nemkovich
Pierwszy Biskup Polskiego Narodowego
Kościoła Katolickiego w USA i Kanadzie

Pierwszy Księżu Biskupie,

W załączeniu przedstawiamy oświadczenie Rady Synodalnej Kościoła Polskokatolickiego w RP podjęte na sesji w dniu 25 czerwca 2009 r. w Warszawie.

Kopie tego oświadczenia (w języku polskim – tekst autentyczny – i przekład w języku angielskim) otrzymują wszyscy Biskupi PNKK w USA i Kanadzie.

Z uwagi na to, iż nie posiadamy adresów członków Rady Głównej PNKK w USA i Kanadzie – prosimy o łaskawe udostępnienie niniejszego tekstu członkom tejże Rady.

Z chrześcijańskim pozdrowieniem

A. Gysoczański ks. inf. Karimera Bonar
ks. inf. Stanisław Borys - ks. inf. K. K. K. K. K.
ks. inf. H. Anur
Hłodysianna Jaskulska
ks. Robert Michalek
ks. Dominik Gzelo
A. Gysoczański
A. Sajorel
ks. inf. dr. Szepecki

ks. bp. Smith
ks. D. Debraun

O ś w i a d c z e n i e
Rady Synodalnej Kościoła Polskokatolickiego w RP
podjęte na sesji w dniu
25 czerwca 2009 r. w Warszawie

W dniu 25 czerwca 2009 r. w Warszawie, członkowie Rady Synodalnej Kościoła Polskokatolickiego w RP i zaproszeni na sesję goście (lista w załączeniu), po zapoznaniu się z pismami Pierwszego Biskupa Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego w USA i Kanadzie, Roberta M. Nemkovich'a z dnia 5 maja 2009 r., oświadczają:

1. Upoważnienie udzielone bpowi prof. zw. dr. hab. Wiktorowi Wysoczańskiemu – Zwierzchnikowi Kościoła Polskokatolickiego w RP i Przewodniczącemu Rady Synodalnej, pismem Pierwszego Biskupa Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego w USA i Kanadzie, Roberta M. Nemkovich'a z dnia 31 maja 2006 r., skierowanym do ówczesnego wiceprezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Ludwika Dorna, którego kopię przesłano przy piśmie z tą datą do Ambasady RP w Waszyngtonie, miało charakter jednorazowy. Na podstawie tego umocowania bp Wiktor Wysoczański był upoważniony do reprezentowania mocodawcy jedynie w zakresie określonym w pełnomocnictwie; odnosiło się ono tylko do sprawy nowego związku wyznaniowego rodziny Rybków, pod nazwą „Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP”.

2. Nie akceptujemy faktu, że bp Sylwester Bigaj po wylądowaniu w Warszawie nie spotkał się z bpem Wiktorem Wysoczańskim – Zwierzchnikiem Kościoła Polskokatolickiego, ale udał się najpierw do MSWiA, by przekazać Ministrowi pisma Pierwszego Biskupa Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego w USA i Kanadzie, Roberta M. Nemkovich'a. Takie zachowanie bpa S. Bigaja w sposób rażący odbiega od dotychczasowej praktyki stosowanej przez Biskupów PNKK, którzy dotychczas zawsze przestrzegali zasad wynikających z tradycji i kurtuazji; ułatwiało to kontakty międzyludzkie, wytwarzało dobrą atmosferę podczas rozmów i sprzyjało osiągnięciu porozumień.

3. Z ogromnym zdziwieniem i zaskoczeniem przyjęliśmy treść dokumentu z dnia 5 maja 2009 r., zatytułowanego „pełnomocnictwo” (dla bpa S. Bigaja na Polskę). Pierwszy Ksiądz Biskup Robert M. Nemkovich, biorąc udział w Synodzie Ogólnopolskim w Warszawie, 30 czerwca 2003 r. powiedział m.in.: „Rozumiem, że parafie w Polsce należą do naszego Kościoła Polskokatolickiego w Polsce, a parafie w Kanadzie i Ameryce należą do PNKK z siedzibą w Scranton, Pensylwania. Księżo Biskupie, ja nie przyjmuję żadnych parafii (huczne brawa na sali obrad). To jest niemożliwe. Musimy pamiętać, że Kościół tu, w Polsce, jest naszym siostrzanym Kościołem, siostrą Polskiego Narodowego Katolickiego Kościoła w Stanach Zjednoczonych. Ks. Biskup Franciszek Hodur założył ten Kościół i musimy żyć według Konstytucji, według Regulaminu. (...) Musimy pamiętać, że jesteśmy Kościołami o dwu różnych jurysdykcjach, choć wyrosłych z tego samego pnia. Macie tu, w Polsce, swojego Pierwszego Biskupa, biskupów i kapłanów, my w USA i Kanadzie mamy swoich. Życie bez kłopotów – to nie jest życie. Zawsze będą kłopoty, problemy, ale musimy pamiętać o hasle naszego Kościoła „Prawdą, Pracą, Walką - Zwycięzimy” (cyt. Protokół obrad Synodu..., s.6-7).

Pierwszy Księżo Biskupie, czy coś się zmieniło? Czy Kościół Polskokatolicki nie jest Kościołem siostrzanym? O jakich „poszczególnych parafiach PNKK w Polsce” jest mowa w tym „pełnomocnictwie”?

W myśl prawa USA kościoły nie mają osobowości prawnej i nie mogą nabywać nieruchomości ani w USA, ani zagranicą. Skoro PNKK nie doczekał się uznania prawnego w Polsce międzywojennej, to także w Polsce nie mógł być właścicielem nieruchomości. Te nieruchomości, które były kupowane dla parafii, formalnie były własnością poszczególnych wiernych, na nazwiska których zawierane były umowy notarialne; tacy rzekomi właściciele nazywają się właścicielami fiducjarnymi. Nieruchomości te, ponad wszelką wątpliwość są obecnie własnością Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, jako całości i jego parafii.

Sytuację prawną tych nieruchomości uregulowano ostatecznie mocą ustawy z dnia 30. czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dziennik Ustaw Nr 97, pozycja 482 z późniejszymi zmianami). Zgodni z postanowieniami zawartymi w art. 33 tej ustawy: *Nieruchomości lub ich części, pozostające w dniu wejścia w życie ustawy we władaniu kościelnych*

osób prawnych, stają się z mocy prawa ich własnością, o ile nie narusza to praw niepaństwowych i niesamorządowych osób trzecich. A dalej następuje wykaz osób prawnych (parafii) Kościoła Polskokatolickiego w RP. A zatem wszystkie nieruchomości naszych parafii są własnością Kościoła Polskokatolickiego w RP. Litera prawa jest tu jasna i nie budząca żadnych wątpliwości.

4. Kościół Polskokatolicki w Rzeczypospolitej Polskiej - należy w naszym kraju do nielicznego i ekskluzywnego grona kościołów, których sytuację prawną i majątkową regulują odrębne, uchwalone przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej tylko dla tych nielicznych kościołów - partykularne ustawy, posiadające walor *lex specialis* w stosunku do powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Zgodnie z treścią art. 2, ust. 1 powołanej wyżej ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego, Kościół nasz jest samodzielny i niezależny organizacyjnie od jakiegokolwiek zagranicznej władzy kościelnej i świeckiej. Dopiero w następujących po tym ustępie zapisach zawartych w art. 2 ust. 2 i 3, Kościół nasz składa wobec Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej - deklarację o jedności wiary i moralności z Polskim Narodowym Kościołem Katolickim w Stanach Zjednoczonych Ameryki i Kanadzie oraz o członkostwie w Unii Utrechckiej.

Poprzez wskazanie wprost w art. 2 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej - Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanadzie, nasz Kościół, działający tu, w Polsce - podniósł w sposób oczywisty i jakościowo i prestiżowo - poziom relacji naszego siostrzanego Kościoła w USA i Kanadzie z władzami Rzeczypospolitej Polskiej. Z tego punktu widzenia zachowanie bpa S. Bigaja w czasie ostatniej wizyty w kraju można tłumaczyć tylko kompletną ignorancją, jeśli chodzi o jego wiedzę o porządku prawnym obowiązującym w Polsce, a w szczególności - jeśli chodzi o jego wiedzę dotyczącą sytuacji prawnej i majątkowej Kościoła Polskokatolickiego; nieporównywalną z sytuacją prawną i majątkową naszego siostrzanego Kościoła w USA i Kanadzie. Mówiąc innymi słowy zdecydowanie lepszą. To tłumaczy, dlaczego bp S. Bigaj - wołał rozmawiać nie z naszego poziomu, a z poziomu rozłamowego związku wyznaniowego, wykreślonego nieprawomocną decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (ale jednak na tym etapie postępowania wykreślonego) z rejestru kościołów i innych związków

wyznaniowych prowadzonego przez Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Związku wyznaniowego, który – z czego zdajecie sobie dobrze sprawę w sposób zupełnie nieuprawniony używa nazwy: *Polski Narodowy Katolicki Kościół w Rzeczypospolitej Polskiej*. Związku wyznaniowego zarejestrowanego i wykreślonego z rejestru, który w Polsce, z punktu widzenia dużych, historycznych kościołów – bez obrazy kogokolwiek, służy głównie rejestracji małych, często sekciarskich lub wysoce kontrowersyjnych grup wyznaniowych. Jak można tego nie widzieć? Jaka to może być alternatywa dla zgodnej współpracy z naszym, przecież siostrzanym i historycznym Kościołem w Polsce?

5. Kościół Polskokatolicki pozostał członkiem Unii Utrechckiej, pomimo kryzysu wywołanego przez te Kościoły starokatolickie, które wprowadziły ordynację kobiet i błogosławienie par tej samej płci. Zgodnie z obowiązującym *Prawem Wewnętrznym*, Kościół Polskokatolicki wyznaje katolickie prawdy wiary i moralności oraz zasady ustroju zawarte w Piśmie Świętym, sformułowane w powszechnych symbolach wiary i postanowieniach siedmiu Soborów Powszechnych pierwszego Tysiąclecia. Dlatego Synody Ogólnopolskie Kościoła Polskokatolickiego w 1998 i 2003 r. jednoznacznie odrzuciły ordynację kobiet i wypowiedziały się za udzielaniem święceń kapłańskich wyłącznie mężczyznom. Nauczanie Kościoła Polskokatolickiego w sprawie kapłaństwa kobiet jest zgodne ze stanowiskiem innych Kościołów katolickich, co jest przedmiotem rozmów bilateralnych z Kościołem rzymskokatolickim i Kościołami prawosławnymi.

Kościół – budując swe oceny moralne na Biblii – zawsze głosił, że akty homoseksualne, czyli czynny homoseksualizm, to grzech. Biblia zakazuje takich aktów: „Nie będziesz cieleśnie obcował z mężczyzną, jak z kobietą. Jest to obrzydliwość” (Kpł 18,22). I należy powiedzieć, że istnieje oczywista spójność wewnątrz Pisma Świętego co do oceny zachowania homoseksualnego. Opierając się na Piśmie Świętym, Kościół Polskokatolicki naucza, że akty homoseksualizmu wynikają z nieprawidłowego ukierunkowania pociągu seksualnego do osób tej samej płci i jako takie są sprzeczne z prawem natury; wykluczają z aktu płciowego dar życia (zob. Komunikat z XXIII spotkania ekumenicznego Kościoła Polskokatolickiego i Kościoła Rzymskokatolickiego w dniu 10 lipca 2007 r., poświęconego problemom

udzielania święceń kapłańskich kobietom oraz błogosławienia związków homoseksualnych).

Kościół Polskokatolicki w RP wprawdzie pozostaje w Unii Utrechckiej – tak jak w innych międzynarodowych organizacjach, takich jak np. Światowa Rada Kościołów, Konferencja Kościołów Europejskich, a także krajowych, np. Polska Rada Ekumeniczna – jednak „w chwili obecnej wskutek braku powszechnego uznania ordynacji kobiet na urząd kapłański nie ma już pełnej wspólnoty Kościołów członkowskich Unii Utrechckiej”. Mówi o tym wyraźnie oświadczenie Międzynarodowej Konferencji Biskupów Starokatolickich z 14 lipca 1997 roku. Jedynie brakiem dobrej woli, albo niewiedzą można tłumaczyć wypowiedzi tych osób, które twierdzą, że nasz Kościół Polskokatolicki nie zajął w tej sprawie jednoznacznego stanowiska; oni nie rozumieją, jak wielkie zmiany zaszły w ostatnim czasie w Unii Utrechckiej.

6. Odnośnie do trwającego już 15 lat konfliktu pomiędzy Kościołem Polskokatolickim a Jerzym i Tomaszem Rybkami, pragniemy przypomnieć, że Pierwszy Ksiądz Biskup był wielokrotnie informowany o tej sprawie. Pierwszy Ksiądz Biskup otrzymał w tej sprawie dokumenty, a przede wszystkim uchwały Synodu Ogólnopolskiego z roku 1995, 1998, i 2003, a także postanowienia w tej sprawie Rady Synodalnej Kościoła Polskokatolickiego w RP. Konflikt ten powstał wtedy, gdy Kościół chciał odzyskać dom opieki „Samarytanin”. Dom ten został wybudowany, ze składek organizacji międzynarodowych i ofiar zebranych w Polsce, nie dla rodziny Rybków, ale dla potrzeb Kościoła Polskokatolickiego; dla kapłanów emerytów i wiernych naszego Kościoła.

Księża Jerzy i Tomasz Rybkowie za niesubordynację i samowolę zostali – zgodnie z prawem Kościoła – pozbawieni jurysdykcji i skreśleni z listy duchownych polskokatolickich. Była to suwerenna decyzja naszego Kościoła, a próba podważania, czy zmiany tej decyzji będzie traktowana jako ingerencja w nasze sprawy wewnętrzne.

Stanowisko Kościoła Polskokatolickiego w tej sprawie jest niezmiennie. Warunkiem ewentualnego pojednania był zwrot zagarniętego przez Rybków domu „Samarytanin”. To stanowisko Kościoła Polskokatolickiego w RP było znane

Pierwszemu Księdzu Biskupowi, wszystkim Biskupom PNKK i Radzie Kościoła PNKK.

7. Rada Synodalna Kościoła Polskokatolickiego, Zwierzchnik Kościoła wielokrotnie prowadzili rozmowy z Tomaszem Rybką. Propozycja, z jaką przyjechał bp S. Bigaj nie jest niczym nowym. Jednak poprzednio zawsze były to rozmowy wcześniej przygotowane; po pierwsze, obie strony wyrażały chęć do prowadzenia takich rozmów i po drugie, obie strony wyrażały zgodę na osobę negocjatora; dopiero te wstępne uzgodnienia stanowiły podstawę do dalszych przygotowań takich rozmów (np. uzgodnienie terminów i kolejnych celów tych spotkań; wykaz problemów i propozycji ich rozwiązania). Niekiedy te rozmowy osiągały swój cel i strony podpisywały wspólnie przyjęte uzgodnienia; tak było np. w roku 1998, kiedy obie strony podpisały Porozumienie, dzięki zaangażowaniu i sprawnym negocjacjom bpa Hansa Gerny'ego Zwierzchnika Kościoła Chrześcijańskokatolickiego w Szwajcarii i Sekretarza Międzynarodowej Konferencji Biskupów Starokatolickich Unii Utrechckiej. Dziś można zapytać bpa H. Gerny'ego, jak ocenia te rozmowy i dlaczego wspólne uzgodnienia nie zostały dotrzymane?

W Kościele obowiązują katolickie zasady wiary i moralności; one obowiązują biskupów, kapłanów i ludzi świeckich. Zasady te nakładają przede wszystkim na biskupów twarde obowiązki odpowiedzialności za cały Kościół. Biskup, jako nauczyciel, liturg i pasterz Kościoła jest strażnikiem i obrońcą jego jedności i prawdziwości jego nauki. Według św. Cypriana, Kościół jest „ludem zjednoczonym z biskupem, i trzodą zależną od swego pasterza. Musisz więc wiedzieć, że biskup jest w Kościele, a Kościół w biskupie” (Ep. 66, 8). A czym w takim razie jest wspólnota skupiona wokół Tomasza Rybki? Z jaką wspólnotą mielibyśmy prowadzić rozmowy?

8. Wprawdzie skreśleni dyscyplinarnie z listy duchownych Kościoła Polskokatolickiego w RP Jerzy i Tomasz Rybkowie nazwali swą wspólnotę kościelną „Parafią Polskiego Narodowego Katolickiego Kościoła w Rzeczypospolitej Polskiej”, ale oni nie przyznają się do związku z PNKK w USA i Kanadzie. Oni znaleźli sobie innych promotorów, tworzących tzw. World Council of National Catholic Churches; ugrupowanie „prymasów” i „arcybiskupów”, nie mających jednak wiernych, znanych w starokatolicyzmie od dawna jako *episcopi vagantes*.

Należy tu przypomnieć, że jeśli jakieś osoby chciałyby utworzyć w Polsce parafie należące do PNKK w USA i Kanadzie, to zgodnie z prawem obowiązującym w Polsce musiałyby złożyć odpowiedni wniosek do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, poparty stu (100) notarialnie potwierdzonymi podpisami pełnoprawnych obywateli polskich, statutem, historią tego związku wyznaniowego i zgodą pisemną Rady Kościoła PNKK w USA i Kanadzie. Nic nam nie wiadomo o tym, że taki wniosek został złożony.

9. Zapytujemy w jakim celu bp S. Bigaj zabiegał o audiencję u Biskupów Kościoła Katolickiego w Polsce: abp. Henryka Hosera i bp. Tadeusza Pikusa – przewodniczącego Rady Episkopatu Polski ds. Ekumenizmu? Według naszych informacji biskupi Kościoła Katolickiego nie będą prowadzić rozmów z byłymi duchownymi Kościoła Katolickiego.

Dzięki Inicjatywie, odwadze i determinacji bp. Wiktora Wysoczańskiego Zwierzchnika Kościoła Polskokatolickiego i jego porozumieniem z Prymasem Polski, Kardynałem Józefem Glempem został rozpoczęty w 1997 roku dialog pomiędzy Kościołem Katolickim w Polsce i Kościołem Polskokatolickim w RP. Konferencja Episkopatu Polski powołała specjalny Zespół do Spraw Dialogu Ekumenicznego z Kościołem Polskokatolickim w RP. Dialog ten, bardzo owocny, trwa ponad dziesięć lat. Dla Kościoła Katolickiego w Polsce partnerem do rozmów jest Zwierzchnik Kościoła Polskokatolickiego w RP i powołany przez Radę Synodalną Zespół Kościoła Polskokatolickiego do Spraw Dialogu z Kościołem Katolickim w Polsce. Wysiłki bp. Wiktora Wysoczańskiego wspierał w tym dziele bp Hans Gerny ze Szwajcarii.

Piorwazy Księżę Biskupie - jak mamy rozumieć i oceniać wasze działania i cele w świetle powyższych oczywistych i powszechnie znanych faktów ?

Księżę Biskupie, my – kapłani Kościoła Polskokatolickiego – bardzo gorąco modlimy się o to, abyśmy mogli rozwiązać wszystkie trudne sprawy w naszym Kościele. Prosimy też Polski Narodowy Kościół Katolicki w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie o taką modlitwę. Dziś najważniejszym problemem naszego Kościoła, prawdziwym wyzwaniem, które stoi nie tylko przed nami, ale także przed innymi

Kościołami, jest działalność duszpasterska w dzisiejszym, coraz bardziej zsekularyzowanym świecie, a także działalność misyjna naszego Kościoła.

Wyrażamy nadzieję, że w dalszym ciągu wspólnie będziemy rozwijali i umacniali dobre stosunki między PNKK w USA i Kanadzie a Kościołem Polskokatolickim w RP.

Serdecznie pozdrawiamy Pierwszego Księdza Biskupa, wszystkich Biskupów, Kapłanów i Wiernych PNKK w USA i Kanadzie, i życzymy Bożego błogosławieństwa.-

Lista obecności uczestników poszerzonej sesji Rady Synodalnej
Kościół Polskokatolickiego w RP w dniu 25 czerwca 2009 r. –
Warszawa

Rada Synodalna

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1.	Bp prof. zw. dr hab. Wiktor Wysoczański – przewodniczący Rady Synodalnej i Zwierzchnik Kościoła	<i>W. Wysoczański</i>
2.	Prof. dr Marek Ambroży – sekretarz Rady Synodalnej	<i>M. Ambroży</i>
3.	dr Stanisława Guszowska skarbnik Rady Synodalnej	<i>S. Guszowska</i>
4.	Bp mgr Jerzy Szotmiller – administrator Diecezji Krakowsko - Częstochowskiej	<i>J. Szotmiller</i>
5.	Ks. inf. mgr Stanisław Bosy – administrator Diecezji Wrocławskiej	<i>ks. Stanisław Bosy</i>
6.	Ks. prob. inf. Henryk Buszka	<i>H. Buszka</i>
7.	Ks. dziek. Henryk Dąbrowski	<i>H. Dąbrowski</i>
8.	Ks. prob. mgr Dominik Czięto	<i>ks. D. Czięto</i>
9.	mgr Elżbieta Gawińska	<i>E. Gawińska</i>
10.	mgr Barbara Kowalczyk	<i>B. Kowalczyk</i>
11.	Władysława Jaskulska	<i>Władysława Jaskulska</i>

Zaproszeni na Sescję:

12.	Ks. prob. inf. dr Kazimierz Bonczar – oficjał Sądu Biskupiego	<i>K. Bonczar</i>
13.	Ks. inf. mgr Ryszard Dąbrowski – kanclerz Kurii Biskupiej	<i>R. Dąbrowski</i>
14.	Ks. prob. inf. Czesław Siepetowski – przewodniczący Komisji Rewizyjnej	<i>Ks. Siepetowski</i>
15.	Ks. dziek. dr Mieczysław Piątek	<i>M. Piątek</i>
16.	Ks. prob. dr Jerzy Bajorek – rzecznik prasowy Kościoła	<i>J. Bajorek</i>
17.	Ks. prob. dyr mgr Rafał Michalak	<i>R. Michalak</i>
18.	Mec. Bogusław Skręta	<i>B. Skręta</i>